

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

Szerdán este 8 órakor a rajzteremben Fröhvirth Mátyás tart előadást.

Vezetnünk kell!

(F. M.) A közélet, a társadalmi és gazdasági élet irányításában eddig részt vettünk mi, akik a keresztény élet igazságain állunk. Öntudatlanul eddig is benne álltunk az eszmék viharzó fergetegeiben. A körülmények sodortak bennünket, ütöttek jobbra balra a haladás partjainhoz. Irányítottak bennünket. Mások vezettek bennünket.

Az öntudatos keresztény lélek eddig csak a templom négy fala között nyilvánult meg, mert az életet irányító, a hullámokat előidéző sajtó és szellemi irányzat gondoskodott hogy a templomon kívül elhallgattassa a keresztény öntudat megnyilvánulását.

A virágnak azonban megtiltani nem lehet . . . A rügyező tavaszt a gyümölcsöző, napsugaras nyár követheti csak.

Az alvó, élettelen, öntudatlan keresztény lélek életre ébredése megkezdődött az egész vonalon. A kereszténység igazságaiból fakadó öntudatos keresztény restauráció szelleme átjárja a szellemi irányzatokat, áthatja ezer meg ezer ember gondolkodását és nyomában a keresztény ujjászületés hullámozó eszmevilága eredményeként megáll sok ember és szilárd elhatározással mondja ki: keresztény vagyok! Keresztény akarok lenni nemcsak a templomban, hanem az élet hullámverése közben is.

Az öntudat első megnyilvánulása. Az élet, a kereszténységi igazságok

ujraéledésének első hágsója.

Szét vagyunk szórva. Csak az emberi mivoltunk köt össze eddig. De ezután az öntudat is, mely szerint reformáló, átalakító munkára vagyunk hivatva.

Ki a templomokból a kereszténység gondolatával! Ki az életbe is! Mindenhol, ahol emberek irányítanak.

A kereszténység öntudatos megnyilatkozása mutassa hatását minden keresztény emberen. Ahol vagyunk, ahol élünk, ahol befolyásunk van, ott legyünk szolgálói a kereszténység ujjáébredő gondolatának.

Uj korszak küszöbén állunk. Uj szellemi mozgalom előszelei jelentkeznek a szellemi világ határain. Halljuk a hangokat. Érezzük hogy az az evangelium szava ez, amelynek a száján Krisztus szól hozzánk: Mindenent megújítani az evangelium szellemében.

Kezd forni a világ, vele az ember szive, esze, gondolata és meggyőződése is.

Uj perspektívák nyílnak az ember révedező szeme előtt. Lelke megtelik a jövő gondolatával. Szive az eszmék csataterébe lép, amelyből új remények, új, hatalmasabb törekvések fakadnak. Vezérlő gondolata lesz: tevékeny élő kereszténységet teremteni.

A kicsi László.

Türkös plebános lett

László Imre.

Ma érkezett meg a ránk nézve szomorú hír. László Imre káplánt a püspök kinevezte türkös plebánosnak. Lesújtott bennünket a hír, hogy kinevezték, de örülünk viszont, hogy közel marad hozzánk, ezt pedig az apátplebánusnak köszönhetjük.

Amilyen kicsi volt testileg, oly nagy volt lelkileg és munkálkodásában. Hiányát érezni fogják a keresztény mozgalmak és különösen a keresztény szociálisták, akiknek minden estélyét szentelte.

Öröm fog el azonban, hogy nem megy messze tőlünk, hogy bámulatos munkaerejét kamatoztatni fogja tovább is nálunk.

Igazi pap László Imre. Tehetségét, életét, munkálkodását mindenét hivatásának szentelt. A keresztény ujjászületés eszméit átértő lelkével oszlopként szolgálja a katolicizmust. Megérdemelte az Öméltóságának kitüntetését.

Oh hol volnánk, ha sok ily papot adna a Jó Isten, ha sok oly egyéniség állna az ébredő katolicizmus munkájában!

Lelkes munkatársunkat veszítjük el bennne azonban reményünk, hogy a távolból is segítségünkre lesz.

Örömmel gratulálunk neki és minden jót kívánunk új működési körében. A Jó Isten vezérelje.

A keresztényszociálisták küzdenek a keresztény munkásságnak a szociáldemokráta járom alól való felszabadításáért.

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Serg-féle posztóüzlet 1.emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat.
angol női felöltők és kosztümekek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

Katasztrófa

a Niagarán.

A Niagara-katasztrófáról a következő részleteket jelentik tegnapi kelettel Newyorkból:

Oit, a hol az Erie-tó lefolyása Buffalo után meredek hegyhátak között összeszorul és az áradat már rohanó, husz kilométerre a Niagara-vizeséstől, van Gran Island szigete, Buffalo, Lockport, Wyoming népének kedves kirándulóhelye, a hová temérdek kis gőzös viszi vasárnaponkint a közönséget.

Vasárnapon este a buffalói gőzösre várt néhány száz ember a hajóhidon, hogy Grand Islandról visszatérjen Buffalóba. Tolongott a közönség és még egyre jöttek a kirándulók; a hajóhid, a mely magasan vezet a víz fölött, mert meredek sziklák között van a kikötőhely, reccsegett, ropogott. Mikor a gőzös közeledett a parthoz, az amugy is roskadásig megterhelt hidra rohant a hazatérő sereg. Egyszerre megropant a hajóhid és leszakadt. Nem lehet tudni, hányan estek a vízbe. Olyan nagy volt a rémület, hogy az első pillanatokban senkisésem gondolt mentésre. Szerencsére voltak a közelben motorcsónakok, amelyeket elköthettek a parttól s ezek sok fuldoklót szettek föl.

Körülbelül 40—50 lehet a halottak száma. A motorcsónakok 15 holttestet hoztak vissza a kikötőbe, valamennyien gyermekek és asszonyok voltak, a kik vízbefultak. A magas partról látni lehetett, mint ragadja a víz árja a hullámokkal küzködőket lefelé a Niagarához, a biztos halálba.

Igen sokan esés közben a sziklákon zuzták magukat össze s az eddigi jelentések szerint vagy 30 kiránduló holttestét vitte a Niagara rohanó esése az Ontarióba.

Gazdag támogató.

Az angol szállítómunkás 4 hetes sztrájkjában ma hatalmas fordulat állott be. A munkások már—már lemondtak a győzelemről, mert sztrájkasszájuk üres már. Vasárnapon azonban a sztrájkvezető bizottság előtt megjelent egy gazdag amerikai hölgy missz Tray kisasszony, aki kijelentette, hogy a sztrájkoló munkások közül 10.000 munkást családjával együtt eltart, míg a mozgalom tart.

Egy fecské megszábadítása

Kedves és megható eseményről írunk. Vasárnapon délután a sétáló közönség figyelmét felhívta egy fecské, amely beleakadt egy házról kifesztett zsinoron. Megkísérelték a fecskét kiszabadítani, de eredménytelen maradt minden igyekvés.

Végre a tűzoltóságot hívtak, amely az összesereglett közönség lelkes tapsa között kimentette a megakadt fecskét. Egyesek megakarták jutalmazni a legénységet, de azok nem fogadtak el semmit.

Méreg

a miseborban.

Róma június 25.

A palermói Santa Augusta székesegyh-

ház plébánosa, Cartelli a vasárnapi misén hirtelen összerogyott az oltár előtt. Nagy kavarodás támadt a templomban, a hívek elborzadva nézték, a mint a pap göresökben vonaglott. Az istentiszteletnek vége szakadt és a plébánost kórházba vitték. Ugyanekkor a törvényszéki bizottság lefoglalta a kelyhet, a melyben még volt szentelt bor. Cartelli a halállal vívódik. A miseborba valaki szublimátot kevert.

Sertésvész mindenfelé.

Járvány az

állatok közt.

Brassó környékéről egymásután futnak be a jelentések a sertésvész fellépéséről. A szolgabírók teljes erővel küzdenek ellene, azonban ezt a lappangó járványt megszüntetni nem képesek. Barcaufjaluban is fellépett a sertésvész.

Az ellenzék és az utolsó ülés.

Az ellenzék intézőbizottsága ma délelőtt is tartott ülést. Ennek folyamán értesültek arról, hogy a képviselőház utolsó ülését 27-ikén, csütörtökön tartja meg. Az intézőbizottság azt határozta, hogy az utolsó ülésen testületileg tiltakoznak az eddig történtek ellen és erre tekintettel az intézőbizottság arra kéri az összes ellenzéki képviselőket, hogy csütörtökön egy órával az ülés előtt valamennyien jelenjenek meg az Országház-kávéházban. Ott fogják megállapítani, hogy minő magatartási tanusítanak az utolsó ülésen.

TÁRCA

Gyermekek tragédiája.

Hihetetlenül szomorú, sötét kép tárul elénk, ha elolvassuk Rühl Ottónak „A proletár gyermek” és Arendt Henriette „Kicsiny fehér rabszolgák” című könyvét. Lehetetlen ebben a két könyvben lapoznunk, hogy össze ne szoruljon a szívünk és ne érezzük annak a nagy felelősségnek a súlyát, amely egy-egy agyongyötört, megölt gyermeklélekkel ránk nehezedik, mert mindenben a magunk mulasztását, szociális kötelességeink elhanyagolását látjuk.

A proletár gyermek szerzője kétségbeejtő sötétséggel tárja elénk ennek a gyermeknek a szenvedéseit, mely mikor megszüleik, már magában hordja a halál csi-

ráit, rajta van a törvénytelenül szülőtlenség bélyege, felneveli az utca; erkölcsre tanítja a a tulsufolt lakások bünfészke. Így tengeti nyomorúságos kis életét, mely legtöbbször a börtönbe viszi, de sokszor — fájdalom nagyon sokszor — a halálba kergeti. Mind gyakoribbak a gyermek öngyilkosságok. Az egyik felakasztja magát a büntetéstől való félelmében, egy másik kiveti magát az ablakon, a harmadik a vízbe ugrik, a robogó vonat elé veti magát stb. Vajjon megértjük-e, mennyi tragédia van abban, hogy a gyermek, Krisztusnak e különös kegyeltje, maga emel kezét önmaga ellen, mert nem bírja el a terhet, a melyet az élet zsenge korára rótt és megérzik-e azok, akiket illet, milyen súlyos vád rejlik ebben ellenük, akik vallástalanságra taknitva a szülői. kizárják a gyermekeket abból, hogy a Krisztus szeretetét, melegét érezzék?

Vajjon nem a romboló, tagadással teli idő jelét kell e abban látnunk, hogy szerző szerint a XIX. század elejéig alig tudunk öngyilkos gyerekekről és az egyfor-

mán áll Oroszországra, Franciaországra, Angliára, Itáliára, stb. Elvéve, ha akadt egy eset, így például Berlinben 1788—1797-ig egyetlen gyermek lett öngyilkos. A következő évtizedben már három. Guetelet, a statisztikai tömegmegfigyelések megteremtője utal először az öngyilkos gyermekek számának a növekedésére. 1825-ben Casper dr. az orvosi statisztikájában már így kesereg: A kulturának árnyoldalát sehohsem látjuk ijeszteőbben, mint ha nézzük, mint növekedik napjainkban az öngyilkos gyermekek száma. Nem véletlen, hogy ez a jelenség párhuzamosan haladt a kapitalizmus gyors fejlődésével és a nő és gyermekmunka hatalmas terjedésével, mely a proletarizmusnak egészen új életalakulást adott. A statisztika látta a gyermeköngyilkosságok számának a növekedését, de nem ismerte fel ennek gazdasági okait, szociális összefüggését, amelyek szülőitei.

1869—1873-ig évenként átlag 666.028 gyermekre 1 öngyilkosság esett. 1895—1898 már 497.815 gyermekre egy. Magában Po-

Általános sztrájk.

Marsailles június 25.

Az összes munkások bejelentik az általános sztrájkot arra az esetre, ha a bejegyzett tengerészek követeléseire vonatkozó békebíróági döntéshez a munkaadók nem járulnának hozzá.

Harc az Unio elnökségeért.

Baltimore június 25.

Tegnap ült össze a demokrata nemzeti konvent, hogy elnököt jelöljön. Bryan maga kívánt a konvent ideiglenes elnöke lenni Parkerrel szemben, bár eleve látszott hogy a konvent többsége Parkert fogja az elnöki székbe választani. Így is történt. Parker egyelőre nem fogadja el az ideiglenes elnökséget s azt attól tette függővé, hogy vajjon Bryan belenyugszik-e. Maga az elnökjelölés valószínűleg holnap lesz.

Sztrájk a dokkmunkásokért.

London, június 25.

A stratford—londoni vasuti alkalmazottak tegnap délután gyűlést tartottak és elhatározták, hogy az utolsó szál emberig sztrájkba lépnek, ha a hajósvállalatok és a londoni révhatóságok nem lépnek alkudozásra a sztrájkoló dokk- és szállítómunkások bizalmi-férfijaival. A vasuti sztrájk megállapodás szerint szerdán este kezdődik.

Eskütételek Bécsben.

Bécs, június 25.

Ő felsége ma délben a Hofburgban

roszországban harminc év alatt összesen 1708 gyermek lett öngyilkos. 1446 fiu és 362 leány. Kor szerint a legtöbb gyermek 13—15 éves korában lesz öngyilkos, akik közül 43 százalék fiu, és 57 százalék leány.

A statisztika száraz, csak magát a tényt jegyzi fel, pedig ennek borzalmait mellett fontos ismerni az okokat, melyek a szegény kis vértanukat öngyilkosságra bírják. Egyforma tere nyílik itt a komly kutatásra az elmegyógyásznak, pszichológusnak, szociológusnak, pedagógusnak, nemzetgazdásznak, mindezekfelett pedig az ethikusnak.

Nagyképűsködéssel ki szokták jelenteni, hogy egészséges, jól neveit gyermekben soha sem támadhat az öngyilkosságnak gondolata.

Nem, ha megkapta a kellő vallási talapot; ha megtanulta, hogy az életet az Isten adta és csak ő veheti azt el. De hol ve-

kihallgatáson fogadta Goluchowski Ádám ujonnan kinevezett galíciai tartományi marsallt, aki Ő felsége kezeibe letette a hivatalos esküt. Az aktusnál Auffenberg hadügyminiszter és báró Gudenus főkamara-segédkeztek. Missich ujonnan kinevezett mosztári katolikus püspök is ma tette le ő felsége kezeibe a hivatalos esküt.

A festő tragédiája.

Bécs június 25.

Pontini festőnek és feleségének öngyilkossága élénken foglalkoztatja a bécsi művészi és társadalmi körieket, melyek igen jól ismerték a tehetséges festőt és gyönyörű feleségét. Az asszony gazdag bécsi családból származott, arca gyönyörű szép volt, csak a termete volt kicsi. Ezelőtt két esztendővel Pontininé anyai örömkönek nézett elébe, de az orvosok operációt végeztek rajta, mert nem merték kitenni a beteges asszonyt a szülés fájdalmainak. Azóta a festő és felesége között gyakran játszódtak le heves jelenetek és bár mindketten nagyon szerették egymást, az asszony idegessége nagyon elkeserítette életüket.

Az utóbbi időben Pontini feleségéről nagy arcképet festett, melyet a bécsi őszi kiállításra szánt. A kik a készülő képet látták, a legnagyobb lelkesedéssel beszéltek róla. A minap készült el a kép és már be is volt keretezve. Az öngyilkosság után ezt a képet összevagdálva találták a festő műtermének egyik sarkában. A vizsgálat megállapította, hogy a képet a festő vagdalta össze.

Zavar az angol alsó házban.

London június 26

Tegnap délután Asquith miniszterelnök felszólalt a feministák fogvatartásáról szóló törvényjavaslatnál és kijelentette, hogy a feministákat azonnal szabadon eresztik, mihelyst megígérjük, hogy erőszakosságot nem fognak alkalmazni agitációjukban. Lausburg szociáldemokrata képviselő erre a miniszterelnök felé rohant. Az elnök kétszer kiutasította a házból, de nem ment ki, mire a jelenlevő képviselők kituszkolták a teremből

gyük az egészséges, jól nevelt gyermeket, aki egyebet sem hall istenkáromlásnál? Nagy bűne van a szegény gyermekkel szemben a kapitalizmusnak is, mely milliónyi életnek dulja fel az egészségét, életerejét. Százazrekre megy azoknak gönge csemetéknek a száma, ak'k alig életképesek, amikor megszületnek. A szülők alkoholisták, kicsapongók, szegények és agyondolgozzák magukat, honnan vegyék hát a gyermekek az életerőt? A gondos szeretettel teli, vallásos nevelés itt még segíthet, valamenyire kiegyenlítheti a dolgot de, ha a magok kis hitványéleteket még újabb nyomoruság, bántódás éri, szinte megvan jelölve előtük a tragikus véghez vezető ut. Bármilyen legyen egy gyermek öngyilkosságának az oka, mindig legelsőbbben is a szociális környezetére fogunk gondolni, amikor azon vagyunk, hogy fellebbentsük a fátyolt, amely mögött a komor sors elítélte egy—egy zsenge életnek gönge fonálát.

Óriási cетthal

látható a fellegvár alatt elterülő sátorban. Sok érdekességet nyújt a nézőnek. Megtekinthető reggel 10 órától este 10 óráig. Vasárnap utoljára mutogatják.

Népgyűlések.

Az ellenzék mindenfelé az egész országban népgyűléseket tart. Vasárnapon 57 helyen jelenik meg az ellenzék nevében egy-egy képviselő. Battányi kijelentette, hogy az egész nyáron fogják folytatni a harcot és felyilágosítják a nemzetet a politikai helyzetet.

Zemplén megye a kormány ellen.

Tiltakozik az aokubaun sértés ellen.

Ma érkezett meg megyénkhez zemplén vármegye átírat, melyben tiltakozik a képviselőházban történtek ellen de különösen az alkotmány és házszabálysértés miatt. Megküldötték vármegyénkhez hasonló állásfoglalás céljából.

A hold lakói. A haldokló iskolaév utolsó kérdései közül való, amelyeket — vizga előtt — nem a tanár intézett tanítványához, hanem a növendékek az oktatóhoz. A fizikai földrajz óráján került szó a holdról és a hold lakóiról.

— Vajjon lakik tízezer ember a holdon? kíváncsiskodott az egyik diák.

— Legalább annyi — vélte a professzor.

— Talán százezren is laknak rajta — érdeklődött tovább a fiu.

— Esetleg még százezren is bujt ki a felelősségteljes válasz alól a tanár.

— Lehetséges az, hogy egy millió ember foglal helyet a holdban? — hangzott a kérdés ama bizonyos utolsó padból, a honnan az ilyen kérdések szárnyra kelnek.

— Mit tudom én?! — pattant fel a tanár. A hold lakói talán meghaladják a milliót.

— Óh Istenem! — kiáltott fel az érdeklődő diák. Micsoda tolongás lehet ott ha félhold van.

A lap szerkesztésért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

Alulírott mint megbízott Konrád Jozefin csödtömegéből kifolyólag a legolcsóbban kiárusított szabad kézből

női őszi és téli kalapszallagokat, bolti berendezéseket stb. a legjutányosabb áron keddtől fogva **Kapu-utca 2 sz. alatt** naponként d. u. 2—5 óra között.

Kiváló tisztelettel
Ungár Jenőné.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat HERZUM FERENC és KÁROLY

Vasut-utca 58/B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból,
: laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. :
Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenfélé kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : : zai kőből, vagy márványból. : : :
Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyleti vendéglő
és kerthelyiség

**Brassó,
Rezső-kőrut
Kőbányai udvari sör.**

A pünk. ünnepek alkalmával
dupla maláta sör is csapoltatik.

Kitűnő konyha.

Új! A Fellegvár alatti térségen Új! Vasárnap utoljára látható A norvég óriási cetthel

egyedüli ilyenemű látványosság az egész világon
Cetthel 22 mtr. 27 cm. Eleven sulya 200.000 kg.

**Különleges kiállítás
Legnagyobb emberevő cápa**

amit idáig fogtak. Minden 20 percben tudományos magyarázatok
adatnak elő. Nyitva reggel 10 órától este 10 óráig.

Teljes tisztelettel: az igazgatóság.

KAPHATOK jutányos árak
és feltételek
— mellett —

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta
varrógépek, kerékpárok, fa és vas-
tárgyak, képek, tükrök, inga- és
zsebórák, aranyemű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fali- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
fajta vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítik. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

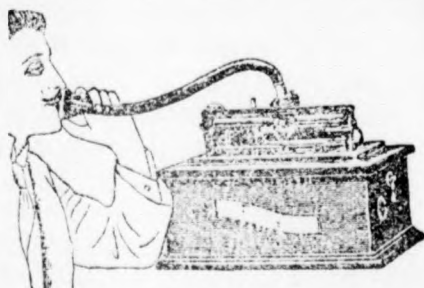
Ügynökök megfelelő fizetés
mellett felvétetnek.

„ADLER“ AUTOMOBIOK
olaj, auto-pneumatik a
legjobbak.

: Kerékpár- és autókikölcsönzés. : :
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások
MOOSER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 39.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számláló-, összeadó-, diktáló-,
villany- és fizikai szerek, irodasze- es különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek
raktáru

Írógép-iskola.

Telefon 880.

Telefon 880

„KORONA“
szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangú szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet
szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkal-
mas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobák
kal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író
és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők
Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkammera fény
képészek részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély
Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage
A legnagyobb zléssel és kényelemmel berende-
zett kávéház. 100-féle bel- és külföldi ital és ké-
pes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Társaszsoba.
Páholy. Elegáns étterem és szeparék. Finom
porok és likőrök, valamint alkoholmentes italok.
Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek lát-
ványosságzámba menő berendezése megtekint-
ésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nem-
zetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

A „Római Császár“ vendéglő

borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitűnő
Eredeti **BOROK**
erdélyi

kaphatók. — mert jó konyha!

Antosch Ede

kárpitos és díszítő

Brassó, Vár-utca 114.

Hentschel Brassó.